

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Dr. Cevdet YILMAZ)

Sayı : B.02.0.011/01259

21/12/2009

Konu: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 03/12/2009 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10980-17660/37859 sayılı yazısı.
- b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 07 Aralık 2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-171-17/4840 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıyla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen Mersin Milletvekili Sayın Behiç ÇELİK'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/10980 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

EKLER:

- 1) Soru Önergesine ilişkin cevap (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

EK: Soru Önergesine İlişkin Cevaplar

Soru 1:

GAP, DAP, KOP Projeleri ne zaman başlamıştır ve şu an'a kadar bu projelere harcanan para tutarı ne kadardır?

Cevap 1:

Doğu Anadolu Projesi Ana Planı hazırlık çalışmaları 1998 yılında başlatılmış ve 2000 yılı sonunda bu çalışma tamamlanarak Plan kapsamındaki projeler DAP rumuzuyla yatırım programında yer almaya başlamıştır.

Başta sulama ve enerji projesi olarak tasarlanan Güneydoğu Anadolu Projesi, 1989 yılında GAP Master Planı'nın hazırlanması ile tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da içine alan entegre bir bölgesel kalkınma projesi haline dönüştürülmüştür.

Konya Ovası Projesi çerçevesinde birtakım projeler yürütülmüş olmakla beraber bu projeler KOP adı altında toprak ve su kaynakları yönetimi ile çevre öncelikli bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaya 2009 yılında başlanmıştır.

Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında, 2009 Yılı Kamu Yatırım Programında, GAP, DAP ve KOP olarak kodlanan bölgesel gelişme amaçlı projelerin toplam tutarı 54.386 milyon TL, başlangıçtan 2008 sonuna kadar toplam harcaması 22.864 milyon TL olup, 4.134 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Soru 2:

Güneydoğu ve Doğu'da 7 yıllık iktidarınız süresince işsizlik, kalkınma ve refaha dönük yatırımlarınız nelerdir?

Cevap 2:

GAP EYLEM PLANI

2008 yılında, GAP kapsamında bölgede gerçekleştirilen bütün yatırımlar ve yaşanan gelişmeler gözden geçirilmiş; Güneydoğu Anadolu Projesi'nin ekonomik kalkınma, sosyal gelişme ve başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 yılı sonuna kadar tamamlanması kararı alınmıştır. Bu amaçla Bölge illerinin her birisinde Ekonomik ve Sosyal Konsey toplantıları yapılmış, yerel aktörlerin talepleri, görüş ve önerileri değerlendirilmiştir. Yerel inisiyatifleri dikkate alan katılımcı bir sürecin sonucunda, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak amacıyla GAP Eylem Planı hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

GAP Eylem Planı'nda 73 ana eylem altında 300'den fazla proje yer almaktadır. Her bir eylemi gerçekleştirecek sorumlu kuruluş, eylemin gerçekleştirileceği süre ve en önemlisi bu eylemler için gerekli ödenek sağlanmıştır. İlk etapta GAP Eylem Planı kapsamındaki yatırımlar için 1 milyar YTL tutarındaki ek ödenek Temmuz 2008 itibarıyla ilgili kurumlara aktarılmıştır.

1990-2007 dönemi itibarıyla GAP'a kamu yatırım kaynaklarından yılda ortalama yüzde 7,0 düzeyinde pay ayrılmıştır. 2008 yılında GAP Eylem Planı kapsamında tahsis edilen ilave 1 milyar YTL'lik ek ödenek ile GAP yatırımlarının toplam kamu yatırımları içindeki payı öncelikle yüzde 12 seviyesine yükseltilmiş; yılsonu itibarıyla nakdi gerçekleşme düzeyi yüzde 84 olmuştur.

2009 yılında ise GAP Eylem Planı kapsamındaki yatırımlara toplam 2.7 milyar TL tahsis edilmiştir. Bunun yüzde 37'si sulama projelerine, yüzde 25'i ise eğitim, sağlık, sosyal hizmetler ve yardım, kültür-sanat-spor eylemlerinin gerçekleştirileceği sosyal projelere ayrılmıştır. GAP Bölgesi'ndeki bütün yatırımlar için kamu kaynaklarından ayrılan ödenek tutarı ise 3.1 milyar TL olmuştur. Böylece, 2008 öncesi %7 iken, GAP genel yatırımlarının kamu kaynaklarından aldığı pay 2009 yılında yüzde 14' e yükselmiştir.

KALKINMA AJANSLARI

10 Kasım 2008 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile GAP Bölgesinin tamamını kapsayacak şekilde Gaziantep, Diyarbakır ve Mardin illerinin merkez olduğu üç Kalkınma Ajansı kurulmuştur. Bu ajansların kurumsallaşma çalışmaları süratli bir şekilde devam etmektedir. Söz konusu Kalkınma Ajanslarına, 2009 ve 2010 yılı merkezi yönetim bütçesinden ayrılan ödeneğin tahsis edilmesine yönelik YPK Kararları 29 Nisan 2009 ve 31 Ağustos 2009 tarihlerinde imzalanmıştır. 3 Ajansa 2009 yılı için toplam 50 milyon TL, 2010 için ise yaklaşık 61 milyon TL ödenek transferi öngörülmüştür.

DAP Bölgesinin tamamını kapsayacak şekilde Erzurum, Van, Malatya ve Kars illerinin merkez olduğu dört Kalkınma Ajansı kurulmuştur. DAP Bölgesinde kurulan Kalkınma Ajanslarına tahsis edilen ödenek toplamı 2009 yılı için yaklaşık 37 milyon TL, 2010 için yaklaşık 73 milyon TL'dir.

CAZİBE MERKEZLERİNİ DESTEKLEME PROGRAMI

Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı, görece az gelişmiş bölgelerde, büyüme ve çevrelerine hizmet verme potansiyeli yüksek kent merkezlerinin mevcut kamu yatırımlarına ilave olarak sağlanan stratejik proje ve faaliyet destekleriyle ekonomik ve sosyal kalkınmasına ivme kazandırılması ve nihayetinde kalkınmanın çevre merkezlere de yayılarak iç göçün kendi bölgesi içinde tutulması amacıyla başlatılmıştır.

Bu program çerçevesinde ilk olarak 2008 yılında, Diyarbakır Pilot Uygulaması başlatılmıştır. Diyarbakır Pilot Uygulaması Program Belgesi çerçevesinde; KOBİ'lerin rekabet gücünün geliştirilmesi, öncü sektörlerin desteklenmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi ana müdahale alanları olarak tanımlanmıştır. Söz konusu müdahale alanları kapsamında, KOSGEB, Diyarbakır Valiliği, İŞKUR ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen projelere 2008 yılında Müsteşarlık bütçesinden 14.998.392 TL kaynak ayrılmıştır.

2009 yılı Program Belgesi ile de, 2008 yılı Program Belgesinde tanımlanmış olan aynı müdahale alanları çerçevesinde KOSGEB, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, İŞKUR ve Diyarbakır Valiliği tarafından geliştirilen projelere Müsteşarlık bütçesinden 18.210.908 TL kaynak aktarılmıştır.

Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında 2010 yılında; Diyarbakır Pilot Uygulamasına devam edilmesi, pilot uygulama deneyimleri çerçevesinde programın değerlendirmesinin yapılması, bu doğrultuda Şanlıurfa ve program kapsamında belirlenmiş olan diğer 10 il arasından, belirlenecek kriterlere göre seçilecek 2 ilde programlama çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır. Bu faaliyetler için 2010 yılı bütçesinde 77,5 milyon TL'lik ödenek ayrılmıştır.

SOSYAL DESTEK PROGRAMI (SODES)

2008–2012 yılları için hazırlanan GAP Eylem Planının Sosyal Gelişmenin Sağlanması bileşeni altında Sosyal Destek Programı (SODES) oluşturulmuştur. Bu çerçevede istihdam, sosyal içermeye ile kültür, sanat ve spor alanlarındaki projeler desteklenmektedir.

SODES kapsamında, 2008 yılı için toplam bütçesi 42 milyon TL tutarında olan 398 adet projenin finansmanı uygun görülmüş ve söz konusu kaynak uygun görülen projelerde kullanılmak üzere ilgili İl Özel İdarelerine aktarılmıştır.

SODES kapsamında 2009 yılında toplam tutarı 91.864.300 TL olan 778 adet projenin finansmanı uygun bulunmuştur.

KÖYDES PROJESİ

KÖYDES Projesi kapsamında; GAP Bölgesindeki illere 2008 yılında 65,5 milyon TL ve 2009 yılında 69,3 milyon TL olmak üzere genel toplamda 134,8 milyon TL ödenek aktarılmıştır. DAP Bölgesindeki illere; 2008 yılında 119,5 milyon TL ve 2009 yılında 140,0 milyon TL olmak üzere genel toplamda 259,5 milyon TL ödenek aktarılmıştır.

Soru 3:

Güneydoğu ve Doğu’da 7 yıllık iktidarınız süresince açılan fabrika ve iş yeri sayısı kaçtır?

Cevap 3:

TÜİK verilerine göre 2002-2008 yılları arasında Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da kurulan ve kapanan şirket ve kooperatif sayıları aşağıda verilmektedir.

Yıllar	Kurulan şirket ve kooperatiflerin sayıları	Kapanan şirket ve kooperatiflerin sayıları
2002	1912	113
2003	2036	153
2004	3067	205
2005	3649	299
2006	3733	321
2007	3982	784
2008	3915	399
TOPLAM	22.294	2.274